

Meerwaarde Museumkaart 2023

Samenvatting resultaten

6,6 - 7,1 miljoen
extra bezoeken door
de Museumkaart.

Van de totaal 9,5 miljoen bezoeken in 2023.

Door de Museumkaart gaan
kaarthouders **circa 3 keer**
zo vaak naar het museum.

Dit noemen we de 'meerbezoekfactor'.

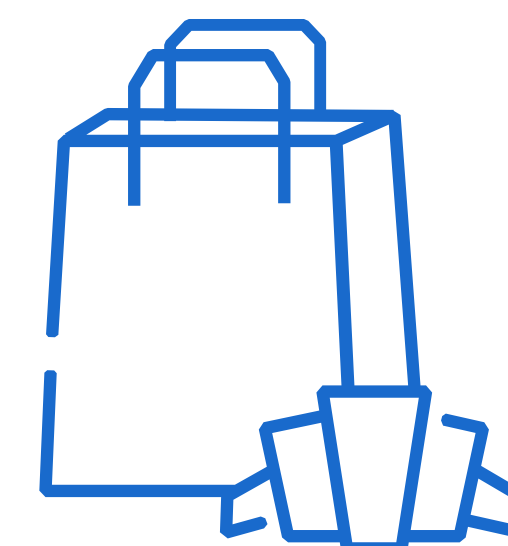

De Museumkaart leidt tot
56,6 - 65,2 miljoen euro
extra inkomsten.

Voor de deelnemende musea.

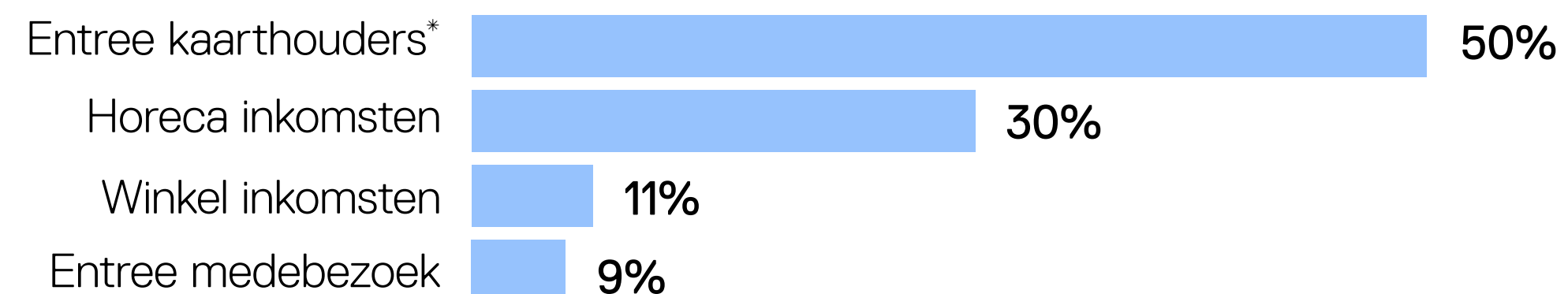
Museumkaarthouders
hebben gemiddeld
6,6 bezoeken afgelegd.

Museumkaarthouders
besteedden gemiddeld
4,40 euro aan horeca.

Plus gemiddeld €1,80 in de museumwinkel per bezoek.

De extra inkomsten voor musea bestaan uit de volgende onderdelen:

*Entree kaarthouders is inclusief de opbrengsten van toeslagen,
gecorrigeerd voor 'gederfe inkomsten' van bezoekers die zonder kaart ook waren gegaan.

De Museumkaart zorgt voor 6,9 miljoen extra bezoeken aan deelnemende musea en 61,6 miljoen aan extra bezoekersinkomsten.

Het aantal extra bezoeken door de Museumkaart in 2023 was 6,9 miljoen. Dit leidde tot van circa 61,6 miljoen euro aan extra inkomsten voor de deelnemende musea uit entreegelden, de horeca en museumwinkel. Zonder Museumkaart zou het aantal museumbezoekers naar verwachting 23 % lager liggen en de inkomsten uit bezoekersbestedingen met 16 % dalen.

Kaarthouders bezoeken museum bijna 3 keer zo vaak door de Museumkaart

Kaarthouders bezochten gemiddeld 6,6 keer deelnemende musea en waren goed voor 9,5 miljoen museumbezoeken in 2023. Zonder kaart zouden zij 3,3 miljoen bezoeken afgelegd: de kaart leidt in totaal dus tot 6,2 miljoen aan meerbezoek. Bovendien nemen kaarthouders niet-kaarthouders mee bij bezoek, dat leidt tot 0,7 miljoen extra bezoeken. Daarmee komt het totaal aan meerbezoek in 2023 uit op 6,9 miljoen bezoeken.

Definitie meerbezoek en meerbezoekfactor

Het meerbezoek is het aantal extra museumbezoeken dat een kaarthouder doet ten opzichte van de situatie waarin ze geen kaarthouder zouden zijn.

Uit dit onderzoek resulteert een gemiddelde meerbezoekfactor van 2,9. Dat betekent dat kaarthouders 2,9 keer vaker een museum bezoeken, dan wanneer ze niet over een museumkaart zouden (kunnen) beschikken.

De positieve meerwaarde van Museumkaart geldt voor alle soorten musea

De deelnemende musea werden in 2023 door 30 miljoen mensen bezocht. Zonder Museumkaart zouden bezoekersaantallen 23 % lager liggen. De extra bezoekers leiden tot extra inkomsten via een aantal mechanismen: entree-inkomsten en bestedingen aan de horeca en winkel. De inkomsten uit het extra bezoek compenseren daarbij voor het feit dat musea een lagere vergoeding aan entreegeld verkrijgen dan de reguliere verkoopprijs. Het saldo – de extra inkomsten door kaarthouders minus de misgelopen inkomsten van kaarthouders die zonder kaart ook naar de musea waren gegaan – noemen we de ‘financiële meerwaarde’.

Het positieve saldo geldt voor alle onderzochte categorieën musea:

- Voor alle typen collectie:
 - a) Bedrijf, Wetenschap en Techniek,
 - b) Geschiedenis,
 - c) Kunst,
 - d) Natuurhistorie
 - e) Volkenkunde.
- Voor alle grootteklassen gebaseerd op omzet: klein, middelklein, middelgroot en groot.
- Voor alle toegangsprijzen: minder dan tien euro, entreegelden die tussen tien en twintig euro liggen en met entreegeld van meer dan twintig euro.
- Voor alle locaties: gelegen in de Randstad, Amsterdam, Noord-Nederland, Oost-Nederland en Zuid-Nederland.

Vooral jongvolwassenen gaan vaker naar het museum dankzij de Museumkaart.

Meerbezoekfactor het hoogst bij jongere kaarthouders en frequente bezoekers

De meerbezoekfactor onder jongvolwassenen (tussen 19 en 35 jaar) kaarthouders ligt op circa 3,5. Voor de groep 65-plussers is dat circa 2,5 en voor de overige leeftijdsgroepen is dat gemiddeld 2,9. Daarmee is de meerbezoekfactor het hoogst onder jongvolwassenen.

Daarnaast is de meerbezoekfactor het hoogst onder de kaarthouders die bovengemiddeld vaak naar een museum gaan. Voor kaarthouders die maximaal 5 keer per jaar een museum bezoeken ligt deze factor op circa 2,7 terwijl deze voor kaarthouders die meer dan 10 keer een museum bezoeken op circa 3,1 ligt.

De museumkaart zorgt onder vrijwel alle kaarthouders voor extra museumbezoek, maar het meest onder de jongvolwassenen en de frequente museumbezoeker.

Kaarthouders kiezen een specifiek museum als bezoekmotief

In 42 % van de museumbezoeken door kaarthouders reist men speciaal naar het museum af (het museum is de hoofdbestemming), 34% van de kaarthouders woont in de buurt, 22% bezoekt het museum als onderdeel van het bezoek aan een andere stad (vakantie, stedentrip, in de buurt van familie of vrienden e.d.) en 2% is een toevallige passant.

De drempel tot een museumbezoek wordt door de Museumkaart verlaagd

De drempel om een museum te bezoeken wordt door de Museumkaart het sterkst verlaagd voor de groep toevallige passanten: 84% was niet naar binnen gegaan zonder Museumkaart. De meerbezoekfactor voor toevallige passanten is met 6,4 dus hoog, maar de groep is qua omvang vrij klein (2% van het bezoek door kaarthouders). Bij bezoek aan een andere stad is de meerbezoekfactor met 3,1 ook relatief hoog: musea in regio's met binnenlands toerisme profiteren naar verwachting relatief sterk van de Museumkaart. Bij het museumbezoek waar men speciaal voor afreist is deze factor 2,7.

Grootteklasse (omzet)					
	Klein (<€0,4 mln.)	Middelklein (€ 0,4 – 0,8 mln.)	Middelgroot (€ 0,8 – 3,2 mln.)	Groot (>€ 3,2 mln.)	
Factor	2,7	3	3	2,7	
Entreegeld					
	Minder dan €10	€10 - €18	€18 - €20	Meer dan €20	
Factor	2,6	2,9	2,9	2,7	
Type collectie					
Factor	3,8	2,9	2,7	3,2	3,4
Bezoekmotief					
	Museum nabij eigen huis	Speciaal afgereisd	Liep toevallig langs	Onderdeel van bezoek aan stad/regio	Andere reden
Factor	2,9	2,7	6,4	3,1	2,4
Leeftijd					
	19 - 25	26 - 35	36 - 50	51 - 65	65+
Factor	3,4	3,5	3	2,8	2,5
Regio					
	Randstad	Amsterdam	Noord-Holland	Oost-Nederland	Zuid-Holland
Factor	2,9	2,7	2,4	3	2,9

Alle deelnemende musea profiteren van bezoek via de Museumkaart.

Horecabestedingen kaarthouders hoger dan van niet-kaarthouders

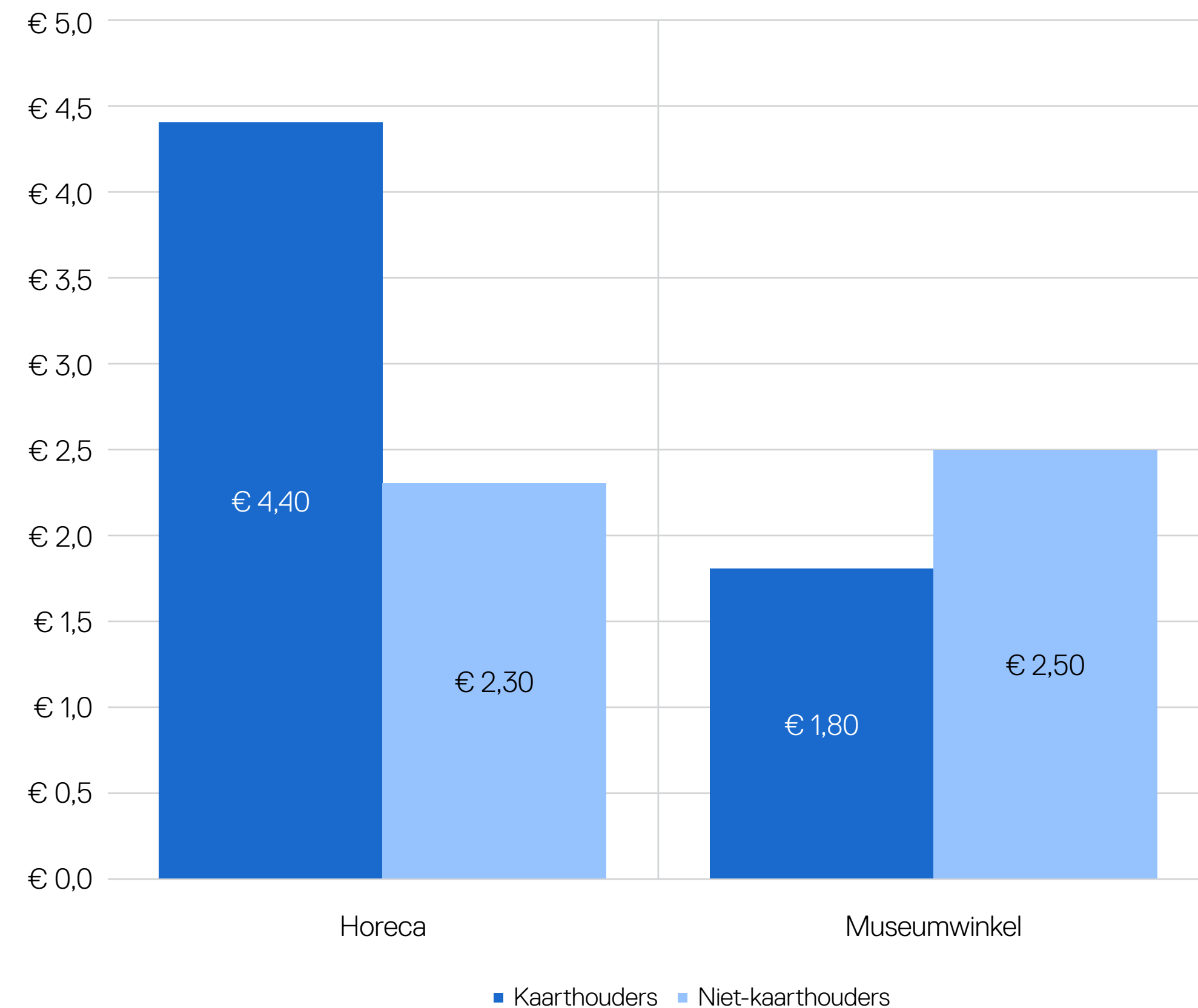
Kaarthouders besteden per bezoek gemiddeld € 4,40 aan horecafaciliteiten en € 1,80 in de museumwinkel (excl. BTW). De horecabestedingen van kaarthouders ligt daarmee ongeveer een factor 2 boven die van niet-kaarthouders. De bestedingen aan de museumwinkel ligt bij kaarthouders circa 30% lager dan de bestedingen van niet-kaarthouders.

Meerwaarde verschilt per type museum

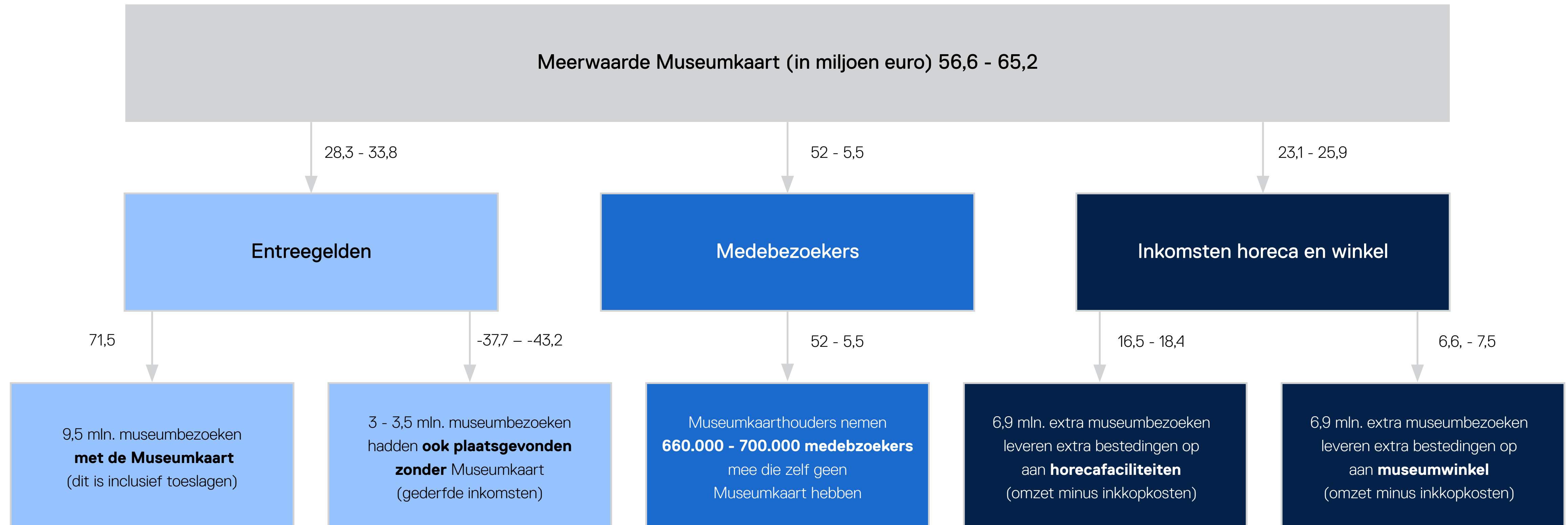
Voor alle onderzochte musea zien we meerwaarde van de museumkaart. Het belang verschilt wel. Met de resultaten van het onderzoek hebben we een inschatting van de meerwaarde gemaakt voor een aantal Nederlandse musea die sterk verschillen in omvang en karakter. Daaruit blijkt het volgende:

- Voor de grote Amsterdamse kunstmusea met internationale allure, is de meerwaarde in absolute zin groot. Deze musea trekken de meeste bezoekers en ook de meeste museumkaarthouders. Voor een van deze musea schatten we de financiële meerwaarde van de museumkaart op €1,4 - €1,8 miljoen. Als aandeel van totale (publieks)inkomsten is de meerwaarde van de museumkaart relatief beperkt en bedraagt deze enkele procenten: deze musea trekken immers ook veel bezoekers zonder museumkaart.
- Voor musea met minder buitenlandse bezoekers, is de museumkaart relatief belangrijker. Voor de selectie van kleine tot grote musea buiten Amsterdam zien we dat de museumkaart voor 14% - 22% aan extra bezoekersbestedingen leidt. Voor deze musea bestaat 20% - 40% van het museumbezoek uit bezoek door kaarthouders. Doordat een deel ook zonder kaart was gegaan, nemen de inkomsten uit kaartverkoop, winkel en horeca met 14% - 22% toe. Musea met horeca en eigen beheer profiteren het sterkste.
- Per bezoek door een kaarthouder zien we dat de inkomsten van musea toenemen met € 5,00 tot € 6,00 voor de meeste middelkleine tot grote musea. Voor de kleine musea ligt dit lager door de lagere entreprijs en afwezigheid van horeca. Maar de bijdrage van de museumkaart als aandeel van de totale publieksinkomsten is relatief groot voor deze kleine musea.

Gemiddelde bestedingen per bezoek in 2023

Meerwaarde Museumkaart uitgesplitst

Methodiek

Er zijn drie bronnen gecombineerd om tot een analyse en onderbouwing van het resultaat te komen:

Enquête onder kaarthouders.

De enquête is uitgezet om zicht te krijgen op de gedragseffecten van de museumkaart: levert de kaart meer herhaalbezoek op en zijn kaarthouders sneller geneigd om geld uit te geven in het museum? Hier zijn 12.713 responses uit gekomen. Deze waren alleen niet allemaal bruikbaar, omdat ze bijvoorbeeld niet (volledig) waren ingevuld. Uiteindelijk zijn er 8.155 unieke responses gebruikt voor het onderzoek.

Data van de Museumvereniging.

De Museumvereniging heeft een compleet beeld van het gebruik van de Museumkaart en kenmerken van de kaarthouder (leeftijd, woonplaats, etc.). Daarnaast is de Museana 2023 data geraadpleegd met onder andere gegevens over aantallen en typen musea, omzet en bezoekers (aantallen en kenmerken).

Literatuur.

Er is eerder onderzoek gedaan naar de financiële meerwaarde van de museumkaart, maar ook de prijselasticiteit voor museumbezoek, effecten van het gratis toegankelijk maken van musea. Gevonden resultaten staven we aan de hand van de literatuur.

Copyright

Meerwaarde Museumkaart 2023 is een uitgave van de Museumvereniging, gebaseerd op enquêtedata. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of andere manier, zonder voorafgaande toestemming van de uitgever.

Disclaimer

Ondanks de zorgvuldigheid waarmee Meerwaarde Museumkaart 2023 tot stand is gebracht kan de Museumvereniging geen aansprakelijkheid aanvaarden voor schade die het gevolg is van enige fout in deze uitgave.

Analyse en tekstredactie:	Decisio (Amsterdam)
Samenstelling:	Zita de Wijs, Martin de Rooij, Aylin Beijersbergen (Museumvereniging, Amsterdam)
Vormgeving:	David Sporken (Spork&, Diemen)

September 2024

Museumvereniging

Postbus 2975 1000 CZ
Amsterdam 020 551 2900
info@museumvereniging.nl

